

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Autor: Mgr. Lukáš Boček

Datum: 19.2.2013

Ročník: kvinta

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Tematický okruh: Literární komunikace

Téma: Renesanční a humanistická literatura

Klíčová slova: Literatura, renesance, humanismus, architektura, filosofická východiska, srovnání středověku a tohoto období

Anotace: Prezentace žáky interaktivním způsobem seznamuje s uměleckým vývojem ve středověku v období rozkvětu renesance a humanismu.

Zpracování tohoto DUM bylo financováno z projektu OPVK, výzva 1.5

Renesance a humanismus ve světové literatuře

Časové vymezení

- * Období: **14. – začátek 17. století**
- * První náznaky: **ve 13. století v Itálii**, právě tato země stojí za zrodem celého tohoto myšlenkového a uměleckého proudu
- * **Itálie**: výborná zeměpisná poloha – moře, obchod, obrovský rozvoj severní Itálie
- * Bohatá města s rozvinutou kulturou: Benátky, Florencie, Janov

Benátky

Humanismus a renesance

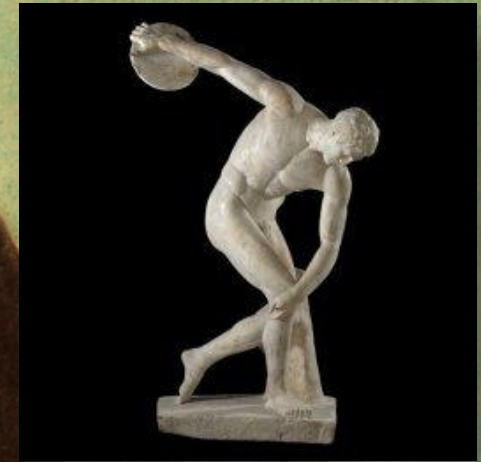
- * **Nové proudy v Evropě**
- * Vznikly v důsledku obrovského ekonomického, kulturního a politického rozmachu měst na počátku 14. století
- * Především v Itálii u bohatého měšťanstva
- * Rozvoj obchodu -> vznikají banky (Florence) -> lidé si půjčují a mají větší spotřebu (týká se i uměleckých děl) -> kultura se rozvíjí velkým tempem

Florence

Renesance

- * **Renesance** – z franc. renaissance = obnovení, znovuzrození antiky
- * Znovu obdiv **kalokagathie**. Co je to?
- * Znaky: **zesvětštění, individualizace, návrat k antice**
- * Touha po poznání, projevuje se napříč celým uměleckým světem
- * Důraz na jednotlivce, lidé obrací pozornost k pozemskému životu
- * Rozvoj přírodních věd, matematiky, fyziky, astronomie (heliocentrismus), zámořské objevy (Amerika)

Pojem, který vyjadřuje antické řecké přesvědčení, že krásné a dobré, krása a ctnost patří k sobě a mají mnoho společného. Co není zároveň dobré, nemůže být krásné a naopak. Aplikován na člověka vyjadřuje ideál harmonického souladu a vyváženosti tělesné i duševní krásy a dobroty, ctnosti a statečnosti.

Humanismus

- * **Humanus = lidský**
- * Pozornost se upíná **k lidem**, na **pozemský život** (nejedná se o odklon od církve, ale o nové chápání života)
- * **Život** není brán jako pouhá příprava na posmrtný život, ale jako **plnohodnotná součást lidské přirozenosti**
- * Člověk – jedinec, svobodný, samostatný
- * Podporuje lidskou **zkušenost**, požaduje **vzdělání**, podporuje **individualitu**
- * užší pojem než renesance
- * Je to jedna ze složek renesančního proudu

Rozdíly mezi proudy

Úkol: Zamyslete se nad různými vlastnostmi středověkého a nového myšlení, způsobu života:

Středověk

- * Posmrtný život
- * Všechno poznání je vztahováno k bohu
- * Náboženská dogmata
- * latina
- * V sochařství a malířství: strnulost, tmavé barvy, ponuré, zbožné
- * Písaři, opisování knih
- * Kroniky, kancionály, legendy, duchovní písně, polemiky

Renesance a humanismus

- * Soustředění se na „tady a teď“
- * Poznání je využíváno ve prospěch lidí
- * Nové objevy
- * Převaha národních jazyků
- * V sochařství a malířství: nahé tělo, perspektiva, jasné barvy, více námětů, světské
- * Knihtisk (1447 – J. Gutenberg)
- * Epos, satira, lid. písně, komedie, tragédie, sonety

Zdroje obrázků

- * http://www.jenzeny.cz/tiny_mce/jscripts/tiny_mce/plugins/imagemanager/soubory/Rialto-Bridge-Venice-Italy.jpg
- * <http://www.foodandwinetravel.com.au/wp-content/uploads/2012/01/City-View-Duomo.jpg>
- * http://wfiles.brothersoft.com/l/leonardo_da_vinci_52027-1400x1050.jpg
- * <http://digitaljournal.com/img/9/5/0/7/6/9/i/3/2/6/o/discusa1.jpg>
- * <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Buchdrucker-1568.png>

Zdroje informací

- * <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kalokagathia>